

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/116/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513206531
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7513206531.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobcu I. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. X, Košice zastúpeného JUDr. Ing. Petrom Grendelom, PhD., advokátom, so sídlom Tr. SNP 42, Košice, IČO: 35 064 145 proti žalovanej Wüstenrot poistovňa, a. s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, o náhradu škody na zdraví

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3.228,- eur titulom náhrady za bolesť s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 7.844,- eur od 20.4.2013 do 23.5.2013 a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3.228,- eur od 24.5.2013 do zaplatenia, sumu 15.918,50 eura titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 26.377,- eur od 20.4.2013 do 23.5.2013 a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 15.380,- eur od 24.5.2013 do zaplatenia a sumu 565,- eur titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 29.4.2013 domáhal, aby súd platobným rozkazom zaviazal žalovanú: 1/ nahradiť mu škodu na zdraví 68.442,- eur , a to titulom bolestného sumu 15.688,- eur (1020 bodov x 15,38 eura/bod) a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej aj „ SSU“) sumu 52.754,- eur (3430 bodov x 15,38 eura/bod) na základe znaleckého posudku MUDr. Ľuboša Tomčovčíka, PhD. č. 23/2012 zo dňa 11.4.2012 (teda okrem náhrady za SSU za psychiatrickú diagnózu duševné poruchy stanovené psychiatrom podľa položky 253 hodnotenej počtom 350 bodov), 2/ zaplatiť 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 68.442,- eur od 20.4.2013 do zaplatenia a 3/ nahradiť mu trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 5.8.2010 okolo 1:30 hod na miestnej vozovke v katastri obci Kráľovce, v okrese Košice - okolie, vodič I. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XB, Košice prepravoval na svojom nákladnom motorovom vozidle zn. Volkswagen LT, EČV: KE 926GU v nákladnom priestore, ktorý nebol určený na prevoz osôb, troch brigádnikov. Jedným z nich bol žalobca, ktorý keď sa pokúšal uzatvoriť zadné dvere vozidla, ktoré sa počas jazdy otvorili, vypadol na vozovku pričom utrpel ťažkú ujmu na zdraví. Vodič I. P. tak svojim konaním spôsobil žalobcovi ťažkú ujmu na zdraví, čin spáchal závažnejším spôsobom konania a za prečin ublíženia na zdraví bol podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie z 22.1.2013 č. k. 2T/120/12-158. Žalobca utrpel zranenia v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla KE 296GU, zodpovednosť prevádzkovateľa je objektívna, poisťovateľom predmetného motorového vozidla bola v čase dopravnej nehody žalovaná, u

ktorej si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody listom z 13.7.2012 prostredníctvom svojho vtedajšieho zástupcu spoločnosti Váš nárok s.r.o. v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z.. Žalovaná však jeho nárok neuhradila.

2. Písomným podaním doručeným súdu 3.5.2013 žalobca požiadal súd, aby vo veci rozhodol rozsudkom.

3. Písomným podaním doručeným súdu 2.7.2013, doplneným písomnými podaniami doručenými súdu 18.7.2013 a 3.10.2013, žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 4.616,- eur titulom bolestného a sumy 10.997,- eur titulom SSU s odôvodnením, že predmetné čiastky žalovaná uhradila 23.5.2013 v zmysle jej písomného oznámenia o poistnom plnení z 4.4.2013. Predmetným podaním žalobca zároveň rozšíril žalobu o zaplatenie náhrady za SSU v sume 7.305,50 eura za položku 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení ohodnotenú znaleckým posudkom MUDr. Kornélie Fabišikovej č. 81/2013 zo dňa 25.3.2013 počtom 650 bodov x 15,38 eur/ bod spolu 9.997,- eur, z čoho žalovaná uhradila 2.691,50 eura podľa jej oznámenia o poistnom plnení z 31.5.2013. Vychádzajúc z uvedeného žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu žalobného petitu a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za bolesť 11.072,- eur (15.688,- eur - 4.616,- eur) a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia 49.062,50 eura (52.754,- eur + 9.997,- eur) - (10.997,- eur + 2.691,52 eur) s príslušenstvom.

4. Uznesením z 11.9.2013 č. k. 7C/116/2013-79 právoplatným 18.10.2013 súd konanie zastavil v časti o zaplatenie náhrady za bolesť 4.616,- eur a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia 10.997,- eur, nakoľko žalovaná po podaní žaloby na súd dňa 23.5.2013 poukázala žalobcovi na účet jeho zástupcu Váš nárok s.r.o. titulom bolestného 4.616,- eur a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 10.997,- eur (oznámenie žalovanej o poistnom plnení z 4.4.2013, výpis z účtu vo VÚB, a.s. z 23.5.2013).

5. Písomným podaním doručeným súdu 18.8.2014 žalobca rozšíril žalobu o zaplatenie mimoriadneho 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s príslušenstvom. Návrh odôvodnil svojou invaliditou stanovenou na 70% ako aj nevyhnutnosťou časovo a psychicky náročných vyšetrení, ktorým sa bude musieť podrobovať až do konca života. Uvedol, že o mimoriadnom zvýšení náhrady sa pokúsil so žalovanou uzavrieť dohodu, žalovaná však jeho nárok uznala iba vo výške 15%-ného zvýšenia a uvedeným titulom mu plnila 1.026,64 eura. Žalobca si preto uplatnil mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 30.348,86 eura (50% z 62.751,- eur - 1.026,24 eura).

6. Uznesením z 26.9.2014 č. k. 7C/116/2013-116 právoplatným 20.10.2014 súd na návrh žalobcu pripustil zmenu žaloby v časti žalobného petitu v znení: „ Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 11.072,- eur titulom bolestného s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 15.688,- eur od 20.4.2013 do 23.5.2013, a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.072,- eur od 23.5.2013 do zaplatenia. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 49.062,50 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 52.754,- eur od 20.4.2013 do 23.5.2013, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 62.751,- eur od 23.5.2013 do 11.6.2013 a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 49.062,50 eura od 11.6.2013 do zaplatenia. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 30.348,86 eura titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 15.688,- eur od 20.4.2013 do 23.5.2013, a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.072,- eur od 23.5.2013 do zaplatenia. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu."

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu 21.10.2013 žiadala žalobu zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodnú. Potvrdila, že 10.11.2009 s účinnosťou od uvedeného dňa uzatvorila s p. I. P., bytom T.W. XB, Košice - E. M. poistnú zmluvu č. 606/126256-1 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen LT EČV: KE 926GU. Po preverení správnosti záverov znaleckého posudku č. 23/2012 vypracovaného znalcom MUDr. Ľubošom Tomčovčíkom, PhD, žalobcovi poukázala po zohľadnení jeho spoluzavinenia vo výške 50 % poistné plnenie za bolestné vo výške 4.616,- eur zodpovedajúce bodovému hodnoteniu 620 bodov a za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 13.688,50 eura zodpovedajúce bodovému hodnoteniu vo výške 1780 bodov teda spolu 18.304,50 eura. V nadväznosti na bodové hodnotenie stanovené vyššie citovaným znaleckým posudkom nepriznala žalobcovi nasledovné položky z nasledovných dôvodov:

položka č. 227 - vnútrolebečné krvácanie subdurálne v čelovej oblasti nepriznaná, nakoľko lekárskou dokumentáciou nebolo preukázané, položka č. 227 - krvácanie vnútrolebečné a do chrbticevého kanála priznaná jedenkrát v rozsahu 85 bodov v zmysle § 9 ods. 3 zákona o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, zvýšenie položky č. 8 - zlomenina lebečnej spodiny podľa rozsahu a lokalizácie v zmysle ust. § 9 ods. 5 citovaného zákona nepriznané, nakoľko lekárskou dokumentáciou bolestivejší spôsob liečby nebol preukázaný, položka 224 - pomliaždenie mozgu, priznaná v zmysle § 9 ods. 3 citovaného zákona, položka č. 287 - porucha labirintu (okrem nedoslýchavosti a hluchoty) uplatnená vpravo aj vľavo nepriznaná, nakoľko bola odškodnená v rámci položky č. 286 b - hluchota úplná, trvalá - obojstranná, položka 261 - strata chuti, čuchu nepriznaná, nakoľko nie je doložené odborné ORL vyšetrenie, zvýšenie položky č. 286 b - hluchota úplná, trvalá - obojstranná nepriznaná, nakoľko nie je doložený výmer od Sociálnej poisťovne o priznaní invalidity, na ktorú sa znalec v odôvodnení tejto položky odvoláva. Uviedla, že pokiaľ stanovila mieru spoluzavinenia žalobcu vo výške 50% má za to, že poškodený žalobca hrubo porušil prevenčnú povinnosť stanovenú v § 415 Občianskeho zákonníka tým, že nastúpil do priestoru motorového vozidla, ktorý nie je určený na prevoz osôb, ako aj to, že zatváral dvere počas jazdy motorového vozidla. Nasadnutie do priestoru motorového vozidla, ktorý nie je určený na prevoz osôb, ako i samostatné zatváranie dverí počas jazdy v takomto priestore, nemožno označiť inak ako ľahkovážny hazard so svojím zdravím a životom. S ohľadom na okolnosti vzniku škodovej udalosti krátila výplatu poistného plnenia o 50%, čo považuje vzhľadom na rozmer porušenia prevenčnej povinnosti za primeraný postih. K žalovanému úroku z omeškania uviedla, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia 13.7.2012. Má za to, že podaním zo dňa 27.8.2012 splnila povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čo má za následok to, že žalobca nemá nárok na úroky z omeškania (a contrario § 11 ods. 7 citovaného zákona). Z opatrnosti namietla i percentuálnu výšku uplatnených úrokov z omeškania, ktoré sú ku dňu 20.4.2013 maximálne vo výške 5,75% ročne.

8. Žalovaná písomným podaním doručeným súdu 4.5.2015 k rozšíreniu žaloby o priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uviedla, že žalobcovi ako poškodenému nemôže byť automaticky a paušálne priznaná maximálna hranica mimoriadneho zvýšenia, nakoľko zákon č. 437/2004 Z. z. v ust. § 5 ods. 5 dáva súdu len právo (nie povinnosť) zvýšiť náhradu za SSU a mieru zvýšenia určuje intervalom 0 až 50%. Zákon nedáva žiadne interpretačné pravidlo, ktoré by umožňovalo určiť, v akej výške má súd mimoriadne zvýšenie SSU určiť, preto je podľa názoru žalovanej nevyhnutné vychádzať jednak z povahy práva na náhradu a jednak z miery zníženia schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou osobou. Vzhľadom na to, že invalidita vzniká až vtedy, ak pokles tejto schopnosti je viac ako 40%, je potrebné vychádzať z rozdielu medzi priznanou invaliditou a zákonom určenou hranicou invalidity. Rozdielom je potom potrebné pomenovať hranicu možného zvýšenia SSU súdom, čím získame koeficient 1% invalidity. 50% zvýšenie by podľa tejto úvahy bolo možné len ak schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť klesla o 100%, potom rozdiel medzi hranicou invalidity a 100% by bol 60% a koeficient pre priznanie mimoriadneho zvýšenia SSU podľa § 5 ods. 5 za 1% poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť by bolo 0,833% mimoriadneho zvýšenia, v danom prípade bez zohľadnenia spoluviny žalobcu by teda do úvahy prichádzalo maximálne zvýšenie o 70% - 40% x 0,833 t. j. 25% základnej výmery určenej v posudku, ktoré je nevyhnutné krátiť rovnako o 50%, čomu zodpovedá 12,5% základnej výmery určenej v posudku. Aj napriek uvedenému akceptovala zvýšenie priznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 15% vzhľadom na vek žalobcu v čase úrazu (56 rokov), úroveň dosiahnutého vzdelania (základné vzdelanie) a pracovné zaradenie (dlhodobá nezamestnanosť od roku 1990). K žalobou uplatnenému úroku z omeškania z mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uviedla, že tento považuje za nedôvodný, nakoľko splatnosť predmetného nároku určuje až súd svojím rozhodnutím o zvýšení náhrady za SSU a úrok z omeškania nemožno priznať skôr, ako sa pohľadávka stane splatnou. Z opatrnosti namietla aj žalobou uplatnenú výšku úroku z omeškania.

9. Žalovaná na pojednávaní konanom 6.5.2015 vznesla námietku premlčania celého žalobou uplatneného nároku teda bolestného, SSU aj mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU majúca za to, že z lekárskej správy neurológa MUDr. Evy Hermanovej z 16.2.2011 a posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 23.2.2011 vyplýva, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený už vo februári 2011. Žaloba bola na súde podaná 29.4.2013, mimoriadne zvýšenie SSU bolo na súde uplatnené 18.8.2014, teda po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Vzhľadom k uvedenému žiadala žalobcu zamietnuť v celom rozsahu a priznať voči žalobcovi náhradu trov konania.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, oboznámením sa so znaleckým posudkom MUDr. Ľuboša Tomčovčíka, PhD. č. 23/2012 z 11.4.2012, znaleckým posudkom MUDr. Kornélie Fabišíkovej č. 81/2013 z 25.3.2013, znaleckým posudkom spoločnosti FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. č. 47/2017 z 18.10.2017, znaleckým posudkom MUDr. Zdenka Salmáša č. 6/2017 z 31.8.2017, odborným vyjadrením znalca MUDr. Ľuboša Tomšovčíka, PhD. z 24.7.2015 a 18.5.2017, odborným vyjadrením znalkyne MUDr. Kornélie Fabišíkovej č. 295/2015 z 20.10.2015 a jeho doplnením z 17.5.2017, vylúchom žalobcu, vylúchom znalkyne MUDr. Kornélie Fabišíkovej a zistil tento skutkový stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie z 22.1.2013 č. k. 2T/120/12-158 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 6.8.2013 č. k. 8To/61/2013-191 právoplatným 6.8.2013 bol obžalovaný I. P., nar. XX.XX.XXXX v Košiciach, trvale bytom Košice, T. XXXX/XB uznaný vinným, že na miestnej vozovke v katastri obce Kráľovce okres Košice - okolie dňa 5.8.2010 v čase okolo 1:30 hod. prepravoval pri pracovnej činnosti v nákladnom priestore nákladného motorového vozidla zn. Volkswagen LT EČV: KE 926GU neurčeného na prepravu osôb I. I., B. Y. S. C. Y., pričom počas jazdy sa I. I. pokúšal zatvoriť zadné dvere vozidla, čo sa mu však nepodarilo a následne vypadol na vozovku, čím utrpel zranenia s dobou liečenia do 12 mesiacov, s následkom uznania invalidity v dôsledku trvalých následkov, teda inému z neobľahčivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čin spáchal závažnejším spôsobom konania, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní dva a pol roka (citované trestné rozsudky, spis Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 2T/120/12).

12. Žalobca pri nehode dňa 5.8.2010 utrpel ťažký úraz. Pri jeho dopade na vozovku došlo k intenzívnemu nárazu hlavy oblasťou záhlavia viac vpravo na vozovku. Intenzívny náraz do záhlavia spôsobil zlomeninu záhlavnej kosti vpravo s pokračovaním zlomeniny na lebečnú spodinu obojstranne, pričom došlo k obojstrannej zlomenine skalnej kosti (nazývanej aj pyramída) a čuchovej kosti. Skalná kosť je časť spánkovej kosti, v ktorej sa nachádza vnútorné ucho (inak aj labyrint), v ktorom je uložený orgán sluchu a orgán udržiavania rovnováhy. Pri obojstranných zlomeninách skalných kostí žalobcu došlo k trvalému poškodeniu oboch vnútorných uší žalobcu s úplnou a trvalou hluchotou na obe uši a s poruchou udržiavania rovnováhy tela. Pri zlomenine čuchovej kosti došlo k poraneniu čuchových nervov s trvalou stratou čuchu, s čím súvisí aj porucha vnímania chuti. Pri náraze do záhlavia vpravo došlo ku krvácaniu zo zlomeniny záhlavnej kosti nad tvrdú plenu mozgovú (epidurálne krvácanie) takého rozsahu, ktorý si nevyžadoval operačnú liečbu. Pri náraze do záhlavia vpravo došlo k pomliaždeniu mozočka vpravo, ktorý sa taktiež podieľal na udržiavaní rovnováhy tela. Na poruche udržiavania rovnováhy tela poškodeného sa preto okrem poranenia vnútorného ucha podieľal aj poranenie mozočka. Pri náraze do záhlavia sa energia nárazu preniesla aj na opačnú stranu lebky, do oblasti čelovej, kde vzniklo obojstranné krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú (subdurálne krvácanie) takého rozsahu, ktorý si nevyžadoval operačnú liečbu. Pri náraze do záhlavia sa energia nárazu preniesla aj na celý mozog, čo spôsobilo dočasnú prechodnú krátkodobú poruchu funkcie mozgu so stratou vedomia a pamäti teda otras mozgu. Telo poškodeného po dopade na vozovku sa pohybovalo až do zastavenia pohybu, pričom narážalo hlavou o vozovku, pričom vznikli mnohopočetné oderky a pomliaždenia na hlave. Od 5.8.2010 do 23.8.2010 bol žalobca hospitalizovaný v nemocnici na neurochirurgickej klinike a následne na ušnej klinike. Pri operácii dňa 19.8.2010 dostal do pravého ucha tzv. kochlárny implantát, čo je kompenzačná rehabilitačná pomôcka, ktorá strata sluchu poškodenému nenahradí. Pre pretrvávajúce závraty a poruchy rovnováhy absolvoval žalobca ďalšiu operáciu 6.4.2011, pri ktorej mu boli v ľavom uchu preťaté vestibulárne nervy za účelom zmiernenia uvedených ťažkostí. Od 20.2.2012 do 24.2.2012 bol hospitalizovaný na ušnej klinike v Košiciach za účelom preliečenia závratových stavov. V dôsledku zranení zo dňa 5.8.2010 je v trvalom sledovaní a liečbe ušným lekárom a neurológom (znalecký posudok MUDr. Ľuboša Tomčovčíka, PhD. č. 23/2012).

13. Žalobca bol v dôsledku zranení, ktoré utrpel pri úraze dňa 5.8.2010 uznaný invalidným od 18.4.2011 so 75 % poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia MUDr. Jany Lofajovej z 26.7.2011). Žalobca poberá invalidný dôchodok vo výške 241,40 eura (lustrácia žalobcu v Sociálnej poisťovni z 18.1.2019).

14. Posudkom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice z 23.2.2011 č. AA/2011/01014 bola určená miera funkčnej poruchy žalobcu 70% s tým, že z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaný na sprievodcu (citované rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava).

15. Znaleckým posudkom č. 23/2012 znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia - traumatológia MUDr. Ľuboš Tomčovčík, PhD. ohodnotil bolestné žalovaného za zrania, ktoré utrpel dňa 5.8.2010 celkovým počtom 1020 bodov x 15,38 eura/bod t. j. 15.688,- eur nasledovne: položka 8 - zlomenina lebečnej spodiny 200 bodov + zvýšenie o 100 bodov z dôvodu bolestivého spôsobu liečby spolu 300 bodov, položka 10a - zlomenina záhľadnej kosti 35 bodov, položka 227 - vnútrolebečné krvácanie epidurálne v záhľadí vpravo 150 bodov, položka 227 - vnútrolebečné krvácanie subdurálne v čelovej oblasti 150 bodov, položka 224 - pomliaždenie mozočka 170 bodov, položka 223 - ľahký otras mozgu 30 bodov, položka 61 - poškodenie labyrintu vpravo 50 bodov, položka 61 - poškodenie labyrintu vľavo 50 bodov, položka 10a - zlomenina pravej spánkovej kosti 35 bodov, položka 10a - zlomenina ľavej spánkovej kosti 35 bodov, položka 5 - mnohopočetné oderky hlavy a tváre 15 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu za zranenia zo dňa 5.8.2010 ohodnotil znalec celkovým počtom 3780 bodov x 15,38 eura/bod t. j. spolu 58.137,- eur nasledovne: položka 286b - hluchota úplná, trvalá, obojstranná - audiometria A ENG 1000 bodov + zvýšenie o 1000 bodov spolu 2000 bodov, položka 287 - porucha labyrintu vpravo ENG vyšetrením a 200 bodov + zvýšenie o 200 bodov spolu 400 bodov, položka 287 - porucha labyrintu vľavo ENG vyšetrením 200 bodov zvýšená o 200 bodov spolu 400 bodov, položka 253 - mozočkový vestibulárny syndróm ENG vyšetrenie 400 bodov, položka 253 - duševné poruchy stanovené súdnym znalcom psychiatrom MUDr. Safkom ako konzultantom 350 bodov, položka 261 - strata čuchu 200 bodov, položka 43a - jazvy po operáciách 30 bodov. Dôvodom zvýšenia položiek bolo obmedzenie možností žalobcu uplatniť sa v živote a v spoločnosti vzhľadom na závažnosť obmedzení a invalidizácia žalobcu. Znalec uviedol, že v dôsledku zranení, ktoré žalobca dňa 5.8.2010 utrpel, došlo k závažnému ovplyvneniu jeho obvyklého spôsobu života, ktoré v dôsledku závažných a invalidizujúcich trvalých následkov zranení trvá od 5.8.2010 aj ku dňu podania posudku a bude pretrvávať natrvalo. O 5.8.2010 život žalobcu závažne ovplyvňuje obojstranná úplná a trvalá hluchota, čo sťažuje komunikáciu, spoločenský styk, uplatnenie žalobcu a v niektorých situáciách pri spoločenskej komunikácii žalobca vyžaduje pomoc inej osoby. Od 5.8.2010 život žalobcu závažne ovplyvňuje aj invalidizujúca porucha udržiavania rovnováhy, závraty a poruchy chôdze, čo sťažuje aj jeho presuny na iné miesta. Poranenie mozgu žalobcu ovplyvnilo aj jeho duševný stav, čo sa prejavuje dráždivosťou, poruchami pamäte, nespavosťou. Znalecký posudok bol vypracovaný v trestnom konaní.

16. V odbornom vyjadrení z 24.7.2015 doplnenom 18.5.2017 znalec MUDr. Ľuboš Tomčovčík, PhD. na výzvu súdu uviedol, že zdravotný stav žalobcu po úraze z 5.8.2010 bol ustálený pre účely hodnotenia bolestného 25.5.2011 pre všetky položky bolestného hodnotené v ním podanom znaleckom posudku č. 23/2012 a pre účely hodnotenia SSU 5.8.2011, teda jeden rok od poškodenia zdravia podľa zákona č. 437/2004 Z.z. pre všetky položky SSU hodnotené v ním podanom znaleckom posudku č. 23/2012 okrem položky 253 - duševné poruchy, k čomu je kompetentný vyjadriť sa psychiater. Jednoznačne konštatoval, že zdravotný stav žalobcu vo februári 2011 ešte nebol ustálený, čo odôvodnil tým, že žalobca utrpel úraz 5.8.2010 a odvtedy sa stále liečil. Pre poruchy rovnováhy bol od 21.2.2011 do 24.2.2011 hospitalizovaný na ORL klinike v Košiciach, kedy bola u neho naplánovaná ďalšia operácia na mesiac apríl 2011, za účelom zmiernenia závratov a porúch rovnováhy, ktorá mohla zlepšiť stav žalobcu. Operácii sa žalobca podrobil 6.4.2011 (sekcia vestibulárnych nervov) na Klinike otorinolaryngológie na chirurgie hlavy a krku, UNLP, Tr. SNP Košice a doliečenie po predmetnej operácii trvalo do kontroly na ORL ambulancii 25.5.2011. K lekárskej správe neurológa MUDr. Evy Hermanovej z 16.2.2011 (nález, z ktorej je uvedený aj v nálezovej časti jeho znaleckého posudku č. 23/2012 na jeho čl. 10) uviedol, že lekárka v tejto konštatuje, že žalobca sa nemá dobre, naďalej slabne, nevládze dvíhať horné končatiny, má bolesť v ramenách, pri postavení má kruhy pred očami. Záver jej vyšetrenia týkajúci sa porúch rovnováhy a závratov bol: „ataxia postoja a chôdze z poškodenia vestibulocerebellárneho aparátu - stav v.s. trvalý (vzhľadom na čas. odstup od úrazu). Skratka v.s. je z latinčiny „ veri simile“ čo znamená niečo, čo možno pokladať za možné, podozrivé teda MUDr. Eva Hermanová nepokladala stav žalobcu jednoznačne za trvalý.

17. Znaleckým posudkom č. 81/2013 znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Kornélia Fabišiková ohodnotila SSU žalobcu v dôsledku úrazu z 5.8.2010 z hľadiska psychiatrického podľa položky 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení

základným počtom 500 bodov a bodové hodnotenie zvýšila podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o 30% teda o 150 bodov, spolu 650 bodov x 15,38 eura/bod t. j. 9.997,- eur. Znalčka u žalobcu diagnostikovala organickú poruchu osobnosti a správania zavinenu chorobou, poškodením a disfunkciou mozgu a III. štádiom chronického alkoholizmu. Predmetné ohodnotenie odôvodnila tým, že od dopravnej nehody z hľadiska psychiatrického žalobcu nie je schopný uplatniť sa v osobnom (partnerskom, sexuálnom), pracovnom a spoločenskom živote a zvýšenie hodnotenia bolestného je dôvodné vzhľadom na vek, v ktorom úraz utrel. Žalobcove rozumové schopnosti sú znížené, orientačne v podpriemernom pásme. Pamäť je oslabená vo všetkých zložkách a to v oblasti vstiepvosti, úchovnosti aj výbavnosti. Myslenie žalobcu je v dynamickej zložke spomalené, štruktúrne bez porúch, obsahovo chudobné. Zároveň konštatovala, že organické zmeny centrálnej nervovej sústavy žalobcu sú na báze chronického alkoholizmu ako ja následkom kraniocerebrálneho poranenia. Súkromný znalecký posudok bol vypracovaný na objednávku zástupcu žalobcu Váš nárok s.r.o. a súdu predložený zástupcom žalobcu.

18. Znaleckým posudkom č. 47/2017 z 18.10.2017 FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu za zranenia z 5.8.2010 podľa položky 253 - vážne mozgové a duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy počtom 260 bodov s odôvodnením, že sa plne stotožňuje s diagnózou stanovenou znalčkou MUDr. Fabišikovou. Na zníženej výkonnosti centrálnej nervovej sústavy sa podieľa u žalobcu nielen prekovaný úraz ale aj alkoholizmus. Nedá sa exaktno odhadnúť, ktorý faktor (úraz a alkoholizmus) sa v akej miere podieľa na znížení duševnej výkonnosti žalobcu. Vzhľadom na úraz a preukázané diagnózy je však z medicínskeho hľadiska vysokoppravdepodobné, že na znížení mentálnej výkonnosti sa tento úraz aspoň čiastočne podieľal, preto poškodený má nárok na odškodnenie. U poškodeného sa jedná o zníženie kognitívnych funkcií do pásma ľahkej kognitívnej poruchy resp. do hraničného pásma medzi normou a ľahkou kognitívnu poruchou, čo je dôvod určenia minimálneho počtu bodov. Poškodený nemá nárok na zvýšenie vzhľadom na úroveň jeho intelektu, vzdelania, spoločenského a pracovného zaradenia pred úrazom. Znalec zároveň konštatoval, že na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie a psychiatrického vyšetrenia poškodeného je možné konštatovať, že jeho stav sa od úrazu stále zlepšoval a z psychiatrického hľadiska je stabilizovaný. Zlepšenie duševného stavu poškodeného očakávať nemožno. Súkromný znalecký posudok bol vypracovaný na objednávku žalovanej a súdu predložený zástupcom žalovanej.

19. Znaleckým posudkom č. 6/2017 znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie interná medicína MUDr. Zdenko Salmáš na objednávku žalovanej prehodnocoval položky 227, 261, 286b a 287, ktorými bolo hodnotené bolestné žalobcu znaleckým posudkom č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka. Dospel k záveru, že hodnotenie položkami 261, 286b a 287 je správne. Odlišne hodnotil len položku 227, keď túto hodnotil iba raz, a to počtom 150 bodov s tým, že žalobca nebol operovaný a bol liečený len konzervatívnou liečbou. Súkromný znalecký posudok bol súdu predložený zástupcom žalovanej.

20. Z výpovede žalobcu súd zistil, že v čase úrazu bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberal dávku v hmotnej núdzi 60,- eur mesačne a privyrábal si „načierno“ u kamaráta murára. Má základné vzdelanie, pretože odborné učilište, kde sa učil za murára, neukončil. Pokiaľ pracoval, robil murára, paliča, zvärača. Od úrazu sa cíti zle, nevládze ani zodvihnúť stoličku, sám nemôže nikam ísť, má opatrovatelku, bez palice neprejde ani 20 metrov. Trpí nervozitou. Berie diazepam, aj 4 denne, aby bol kľudný. Napriek tomu sa trasie, nepomáha to. Je ženatý, s manželkou však spolu nežijú od decembra 2014. Býva u syna. Úplne stratil čuch aj chuť, bez strojčeka nič nepočuje. Čo sa týka okolností úrazu, v Tesco v nočných hodinách búrali gejízr. Sutinu naložili do auta a nastúpili aj oni. V zadnej časti auta neboli sedadlá, sedeli na sutine. Auto cestou zastalo a kázali im sutinu vyhádzať na pole. Keď to s kamarátom robili, kázali im naskákať späť do auta, pretože zasvietili svetlá prichádzajúceho auta. Ľavé dvere vozidla sa za jazdy otvorili. Chytil sa pravých dverí, aby mohol ľavé zatvoriť, pričom vypadol z vozidla na asfaltku.

21. Žalovaná uhradila žalobcovi dňa 23.5.2013 sumu 4616,- eur titulom bolestného a sumu 10.997,- eur titulom SSU bez pol. 253 (oznámenie žalovanej o poistnom plnení z 4.4.2013, výpis z účtu vo VÚB, a.s. z 23.5.2013), dňa 11.6.2013 sumu 2.691,50 eura titulom SSU podľa pol. 253 (oznámenie žalovanej o poistnom plnení z 31.5.2013 a výpis z účtu vo VÚB, a.s. z 11.6.2013), dňa 5.8.2014 sumu 1.026 eur titulom zvýšenia náhrady za SSU, a to 15 % z 13.668,50 eura, krátené o 50 % z dôvodu spolu zavinenia poškodeného (list žalovanej z 4.8.2014, výpis z účtu Slovenskej sporiteľni, a.s. z 5.8.2014).

22. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení účinnom od 1.1.2002 náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa 5.8.2010 bola spôsobená škoda na zdraví žalobcu prevádzkou nákladného motorového vozidla zn. zn. Volkswagen LT, EČV: KE 926GU, ktorého vodičom bol I. P., ktoré malo uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou u žalovanej. Vodič vozidla I. P.Á. zodpovedá za škodu na zdraví žalobcu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobcovi spôsobil z nedbanlivosti ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, pretože porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 8/2009 Z.z., keď žalobcu prepravoval v úložnom priestore nákladného automobilu, kde je takáto preprava zakázaná, a nezabezpečil dvere tak, aby jazda vo vozidle bola bezpečná, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví, za čo bol právoplatne odsúdený vyššie citovaným trestným rozsudkom. Súd nezistil liberačné dôvody zbavenia sa zodpovednosti za škodu v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody priamo proti žalovanej ako poisťovateľovi zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla v súlade s vyššie citovaným ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z..

25. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

26. Ide o nároky nemajetkovej povahy a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol zabezpečiť náhradné pôžitky na kompenzovanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v rodinnom, pracovnom, verejnom, kultúrnom živote a v športe.

27. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

28. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, zistenej štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor; od 1.1.2009 na najbližšie celé euro smerom nahor.

29. Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Ministerstvo zdravotníctva SR ustanoví výšku náhrady za bolesť určenú podľa ods. 2 opatrením vyhláseným v zierke zákonov SR s uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31.mája príslušného kalendárneho roka.

30. Podľa §1 opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 19/2011 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za SSU na rok 2011 za jeden bod je 15,38 eura.

31. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 427/2004 Z.z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

32. Žalobca sa podanou žalobou po pripustení jej zmeny uznesením z 26.9.2014 domáhal voči žalovanej náhrady za bolesť 11.072,- eur (1020 bodov x 15,38 eura/bod t.j. 15.688,- eur - plnenie žalovanej 4.615,- eur), náhrady za SSU 49.062,50 eur (3780 bodov x 15,38 eura t.j. 58.137,- eur + 650 bodov x 15,38 eura t.j. 9.997,- eur - plnenie žalovanej 10.997 eur + 2.691,50 eur) a mimoriadneho 50 % zvýšenia náhrady za SSU 30.348,86 eur (50 % z 62.751,- eur - plnenie žalovanej 1.026,24 eur).

33. Žalovaná vzniesla námietku premlčania celého žalobou uplatneného nároku žalobcu (bolestné, SSU, mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU), preto súd zameral dokazovanie na zistenie, či bol zo strany žalobcu nárok na náhradu škody uplatnený na súde včas.

34. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

35. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

36. Podľa § 122 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

37. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení účinnom od 1.1.2002 na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

38. Jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví, v tomto prípade nárok na bolestné a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, sú samostatnými nárokmi, pri ktorých plynie vlastná premlčacia doba. Začiatok plynutia premlčacej doby je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Ide o tzv. subjektívnu premlčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premlčacia doba sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Začiatok subjektívnej premlčacej doby pri práve na náhradu škody sa viaže na okamih, keď poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že na jeho úkor došlo k škode a kto za ňu zodpovedá. Z hľadiska začiatku plynutia premlčacej doby sa znalosť poškodeného o osobe škodcu viaže na okamih, keď dostal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná. V prípade nároku na odškodnenie bolesti, sťaženia spoločenského uplatnenia a ich mimoriadneho zvýšenia sa podľa ustálenej judikatúry poškodený dozvie o škode v čase, keď možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba.

39. Žalovaná vznesenú námietku premlčania odôvodnila tým, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený pre účely hodnotenia bolestného a SSU už vo februári 2011, majúc za to, že uvedené vyplýva z lekárskej správy neurológa MUDr. Evy Hermanovej z 16.2.2011 a posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 23.2.2011, pričom žaloba bola na súde podaná 29.4.2013, mimoriadne zvýšenie SSU na súde uplatnené 18.8.2014, teda po uplynutí zákonnej premlčacej doby.

40. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil tak, že bolo možné objektívne prvýkrát vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, závisí od vyjadrenia lekára.

41. Odborným vyjadrením znalca MUDr. Tomčovčíka z 24.7.2015 doplneným 18.5.2017 mal súd preukázané, že zdravotný stav žalobcu po úraze z 5.8.2010 bol ustálený pre účely hodnotenia bolestného 25.5.2011 pre všetky položky bolestného hodnotené v ním podanom znaleckom posudku č. 23/2012 a pre účely hodnotenia SSU 5.8.2011 pre všetky položky SSU hodnotené v ním podanom znaleckom posudku č. 23/2012 okrem položky 253 - duševné poruchy, k čomu je kompetentný vyjadriť sa psychiater.

42. Žalovaná svoje tvrdenie, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený pre účely hodnotenia bolestného a SSU vo februári 2011 nepreukázala. Posudok Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 23.2.2011 sa týka posúdenia miery funkčnej poruchy žalobcu posudkovým lekárom a nie stanovenia okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobcu po úraze pre účely hodnotenia bolestného a SSU. Ani lekárka neurologička MUDr. Eva Hermanová v lekárskej správe z 16.2.2011 neposudzovala okamih ustálenia zdravotného stavu žalobcu, len konštatovala, že z hľadiska neurologického môže byť jeho stav trvalý.

43. Čo sa týka ustálenia zdravotného stavu žalobcu po úraze z 5.8.2010 pre účely hodnotenia psychiatrických následkov SSU položkou 253, súd o zodpovedanie predmetnej otázky požiadal znalkyňu

z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Fabiškovú, ktorá v odbornom vyjadrení č. 295/2015 uviedla, že na otázku nevie jednoznačne objektívne odpovedať. V doplnení predmetného odborného vyjadrenia zo 17.5.2017 uviedla, že stav žalobcu bol ustálený ku dňu vypracovania ňou podaného ZP č. 81/2013 teda k 25.3.2013, avšak bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia, a predmetnú otázku jednoznačne nezodpovedala ani vo svojej výpovedi pred súdom 27.3.2019. Nakoľko psychiatrické následky úrazu žalobcu boli hodnotené pol. 253 už v ZP č. 23/2012 z 11.4.2012 znalca MUDr. Tomčovčíka, kde tieto následky úrazu hodnotil konzultant znalca psychiater a znalec MUDr. Safko, súd dospel k záveru, že najneskôr bol stav žalobcu ustálený pre hodnotenie predmetných následkov úrazu 11.4.2012. Žalobca rozšíril žalobu o náhradu za SSU podľa položky 253 dňa 2.7.2013 teda v zákonom stanovenej 2-ročnej premlčacej dobe plynúcej od 11.4.2012. Zároveň je potrebné uviesť, že nárok uplatnil včas aj keby sa plynutie predmetnej lehoty počítalo od 5.8.2011 teda rok po úraze podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z..

44. Pokiaľ sa žalobca domáhal mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU, žalobu rozšíril o predmetný nárok podaním doručeným súdu 18.8.2014. Okrem psychiatrických následkov úrazu hodnotených položkou 253 je jeho nárok premlčaný, keď 2-ročná premlčacia doba na náhradu za SSU začala plynúť 6.8.2011 (5.8.2011 zdrav. stav ustálený) a uplynula 5.8.2013.

45. Čo sa týka nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU podľa pol. 253, tento podľa názoru súdu premlčaný nie je a žalovanou vznesená námietka premlčania nie je dôvodná, nakoľko v čase podania žaloby mal žalobca k dispozícii znalecký posudok č. 23/2012 z 11.4.2012 znalca MUDr. Tomčovčíka, ktorým bolo jeho SSU týkajúce sa duševných porúch hodnotené 350 bodmi. V znaleckom posudku č. 81/2013 z 25.3.2013 znalkyne MUDr. Fabiškovej vyhotovenom v priebehu súdneho konania bolo bodové hodnotenie SSU žalobcu týkajúce sa duševných porúch vykonané odlišne a to vyšším počtom bodov 650. Žalobca sa o celej škode na zdraví titulom SSU dozvedel až zo znaleckého posudku č. 81/2013, s ktorým sa podľa jeho vyjadrenia z 29.5.2019 oboznámil v intervale od 25.3.2013 do 12.4.2013 teda najskôr mu premlčacia doba začala plynúť 25.3.2013, žaloba bola o predmetný nárok rozšírená 18.8.2014 teda v zákonom stanovenej subjektívnej 2-ročnej premlčacej dobe v zmysle § 106 ods. 1 Obč. zák.. V konaní teda nejde zo strany žalobcu o uplatňovanie premlčaného práva.

46. Žalobca považoval za nedôvodné krátenie ním uplatnených nárokov žalovanou o 50 %. Súd sa preto zaoberal otázkou, či škoda na zdraví žalobcu ako poškodeného bola spôsobená aj jeho zavinením; ak áno v akom rozsahu.

47 Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

48. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

49. Podľa § 45 ods. 1 druhá veta a ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení účinnom k 5.8.2010 každá prepravovaná osoba zodpovedá za dodržiavanie svojich povinností podľa tohto zákona. Prepravované osoby nesmú svojím správaním ohrozovať bezpečnosť cestnej premávky najmä obmedzovaním vodiča v bezpečnom ovládaní vozidla, zotrvaním na miestach, kde by boli ohrozené, a vyhadzovaním predmetov z vozidla.

50. Pre záver, do akej miery sa pri dopravnej nehode podieľalo na vzniku škody aj konanie samého poškodeného, nemožno vychádzať z porovnania všeobecného rozsahu povinností uložených pravidlami cestnej premávky jednotlivým účastníkom, ani z porovnania počtu porušených povinností na strane škodcu a na strane poškodeného. Rozhodujúce je posúdenie, do akej miery sa na škodlivom výsledku podieľali jednotlivé príčiny na oboch stranách, a z hľadiska porušenia právnej povinnosti škodcom a poškodeným je podstatné najmä to, o aké povinnosti išlo, aké závažné bolo ich porušenie a aký vplyv to malo na vznik škody.

51. Ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, náhrada škody sa znižuje o mieru účasti poškodeného vo všetkých jej zložkách, z ktorých pozostáva.

52. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca ako poškodený spoluzavinil škodu na svojom zdraví vo všetkých jej zložkách, a to z nebanlivosti, jednak tým, že sa prepravoval v nákladnom priestore motorového vozidla, ktorý nebol určený na prepravu osôb, čo mu muselo byť zrejme z toho, že nákladný priestor vozidla nebol vybavený sedadlami, najmä však tým, že sa snažil zatvoriť dvere motorového vozidla počas jazdy, v dôsledku čoho vypadol z idúceho vozidla na vozovku, pri čom utrpel hore uvedené zranenia, namiesto toho, aby na otvorené dvere upozornil vodiča, napríklad búchaním na kabínu vodiča, a od dverí odstúpil čo najďalej do času, kým vodič vozidlo nezastaví, čo vzhľadom na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, a týmto svojim správaním hrubo porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť upravenú v ust. § 415 Občianskeho zákonníka ako aj ust. § 45 ods. 1 druhá veta a ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z.. Ak by žalobca do vozidla nenastúpil, ku škode na jeho zdraví by vôbec nedošlo, a ak sa aj prepravoval v priestore vozidla, ktorý jednoznačne nebol určený na prepravu osôb, ku škode na jeho zdraví ešte stále nemuselo dôjsť, ak by za jazdy nezatváral dvere vozidla. Procesná obrana žalobcu, že škodu na svojom zdraví nespolzavinil, nakoľko pokyn na nastúpenie do vozidla mu dal vodič a on len odvracal hroziacu škodu v kontexte uvedeného neobstojí.

53. Vzhľadom k uvedenému súd podľa vyššie citovaného ust. § 441 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že žalobca spoluzavinil škodu na svojom zdraví a teda znáša následky škodovej udalosti v rozsahu 50 % t.j. v rovnakom rozsahu ako vodič vozidla, ktorý porušil ust. § 45 ods. 1, § 46 ods. 3, § 48 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. tým, že prepravoval žalobcu v ložnom priestore nákladného vozidla, kde je preprava osôb zakázaná, a pred jazdou nezabezpečil riadne zatvorenie zadných dvojkrídlových dverí dodávky. Žalovaná teda v uvedenom rozsahu krátila žalobcovi poistné plnenie dôvodne.

54. S poukazom na uvedené tak súd podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení priznal žalobcovi náhradu za bolesť 3.228,- eur podľa hodnotenia ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka (1020 bodov x 15,38 eura/bod t.j. 15.688,- eur po 50 % krátení 7.844,- eur - plnenie žalovanej 4616,- eur), náhradu za SSU okrem položky 253 podľa ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka v sume 15.380,- eur (3430 bodov x 15,38 eura/bod t.j. 52.754,- eur po 50 % krátení 26.377,- eur - plnenie žalovanej 10.997,- eur), náhradu za SSU za psychiatrické následky úrazu podľa položky 253 vo výške priemeru jej hodnotenia stanoveného ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka, ZP č. 81/2013 MUDr. Fabišíkovej a ZP č. 47/2017 FORENZY - znaleckej organizácie psychiatrickej spol. s r.o. v sume 538,50 eur (350 bodov + 650 bodov + 260 bodov spolu 1260 bodov : 3 = 420 bodov x 15,38 eura / bod t.j. po zaokrúhlení 6.460,- eur po 50 % krátení 3.230,- eur - plnenie žalovanej 2.691,50 eur) a mimoriadne 30 % zvýšenie náhrady za SSU podľa položky 253 v sume 565,- eur (420 bodov x 15,38 eura/bod t.j. 6.460,- eur, 30% z 6.460,- eur = 1.938,- eur po 50% krátení 969,- eur - plnenie žalovanej 404,- eur keď žalovaná plnila 15 % zvýšenie z 350 bodov x 15,38 eura/bod t.j. 808,- eur krátené o 50 % spoluúčasť žalovaného teda 404,- eur).

55. Pokiaľ súd náhradu za SSU za psychiatrické následky úrazu podľa položky 253 priznal žalobcovi v počte 420 bodov vychádzajúc z priemeru jej hodnotení ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka, ZP č. 81/2013 MUDr. Fabišíkovej a ZP č. 47/2017 FORENZY - znaleckej organizácie psychiatrickej spol. s r.o. (350 bodov + 650 bodov + 260 bodov spolu 1260 bodov : 3 = 420 bodov) učinil tak z dôvodu, že položku 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy bolo možné hodnotiť počtom 260 - 1560 bodov. Znalčka MUDr. Fabišíková a FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. sa zhodli na tom, že na zníženej výkonnosti centrálnej nervovej sústavy žalobcu sa podieľa nielen prekonaný úraz, ale aj alkoholizmus (diagnostikovali žalobcovi III. štádium chronického alkoholizmu) a nedá sa exaktne odhadnúť, ktorý faktor (úraz a alkoholizmus) a v akej miere sa podieľa na znížení duševnej výkonnosti poškodeného.

56. Čo sa týka bolestného súd priznal žalobcovi náhradu za bolesť ohodnotenú ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka, nakoľko správnosť predmetného hodnotenia bola potvrdená aj ZP č. 6/2017 MUDr. Salmáša a pokiaľ MUDr. Salmáš uviedol, že poškodenie zdravia žalobcu malo byť hodnotené podľa položky 227 - krvácanie vnútrolebečné len raz, a to počtom 150 bodov, uvedené dostatočne neodôvodnil. Naopak MUDr. Tomčovčík vo svojom ZP na strane 18 a 19 vysvetlil z akého dôvodu hodnotil vnútrolebečné krvácanie žalobcu položkou 227 dvakrát. Na ten istý orgán sa môže vzťahovať viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítajú (§ 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z.z.). Súd preto považoval za správne hodnotenie predmetného poškodenia na zdraví žalobcu ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka, keďže pri náraze do záhľavia vpravo došlo u žalobcu ku krvácaniu zo zlomeniny záhľavnej kosti nad tvrdú plenu mozgovú (epidurálne krvácanie) a energia nárazu sa preniesla aj na opačnú stranu lebky do oblasti čelovej, kde vzniklo

obojsstranne krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú (subdurálne krvácanie), ktoré krvácania si nevyžiadali operačnú liečbu.

57. Pokiaľ súd priznal žalobcovi mimoriadne zvýšenie náhrady SSU podľa položky 253 o 30%, ktoré krátil o spoluzavinenie žalobcu na polovicu, uvedený postup bol dôvodný, nakoľko vykonaným dokazovaním mal súd výsluchom žalobcu a znaleckými posudkami MUDr. Fabišíkovej a Forenzy preukázané, že žalobca má aj následkom kraniocerebrálneho poranenia z 5.8.2010 zníženú výkonnosť centrálnej nervovej sústavy, oslabenú pamäť vo všetkých jej zložkách, čo ho obmedzuje v každodennom bežnom živote, bez ohľadu na jeho vzdelanie a intelekt, ako aj z dôvodu, že predmetnú ujmu utrpel v produktívnom veku.

58. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

59. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

60. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

61. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškaniu s plnením peňažného dlhu.

62. Podľa § 11 ods. 5 až 7 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 5, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

63. Záväzkový vzťah vznikol medzi stranami sporu pred 1.2.2013. Žalobca ako poškodený si pred podaním žaloby na súd prostredníctvom svojho zástupcu Váš nárok s.r.o. uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví priamo voči žalovanej ako poisťovateľovi listom z 13.7.2012 v rozsahu podľa ZP č. 23/2012 MUDr. Tomčovčíka a listami z 13.8.2012, 27.2.2013, 1.3.2013 a 27.3.2013.

64. Žalovaná nesplnila svoju povinnosť podľa § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z., v dôsledku čoho žalobcovi vznikol voči žalovanej nárok na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 11 ods. 7 citovaného zákona a to od 20.4.2013 (prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti žalovanej poskytnúť poistné plnenie ukončené 4.4.2013, keď vystavila oznámenie o poistnom plnení žalobcovi podľa ZP č. 23/2012 + 15 dní na úhradu). Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola k uvedenému dňu vo výške 0,75 % a úrok z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyšší. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania uvedený vo výroku I. rozsudku zohľadniac, že v priebehu konania žalovaná čiastočne plnila žalobcovi titulom bolestného 4.616,- eur a titulom SSU 10.997,- eur podľa oznámenia o poistnom

plnení z 4.4.2013, a to dňa 23.5.2013, v dôsledku čoho bolo konanie v uvedenom rozsahu zastavené, tak ako je uvedené zhora. Súd nepriznal žalobcovi úrok z omeškania z mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU súdom teda zo sumy 565,- eur, nakoľko povinnosť na plnenie v uvedenom rozsahu vzniká až právoplatným rozhodnutím súdu a nepriznal mu úrok z omeškania ani z náhrady za SSU podľa položky 253, nakoľko žalovaná ešte pred rozšírením žaloby o predmetný nárok (žaloba rozšírená 2.7.2013) poukázala žalobcovi 11.6.2013 poistné plnenie 2.691,50 eura (výpis z účtu vo VÚB, a.s. z 11.6.2013) podľa ZP č. 23/2012 za položku č. 253 teda za 350 bodov x 15,38 eura/bod po 50 % krátení (oznámenie žalovanej o poistnom plnení z 31.5.2013) a až súd vo svojom rozhodnutí ustálil bodové hodnotenie predmetnej položky.

65. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

66. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Žalobca mal vo veci čiastočný úspech, preto súd podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.